

Új Duna-ági Híradó

Ráckevei Dunaági Horgász Szövetség
Tel.: 06-24-485-261
Fax: 06-24-518-611



Cím: 2300 Ráckeve, Kossuth L. u. 94.
www.rdhsz.hu
e-mail: iroda@rdhsz.hu

Tartalom:

Köszöntő

Környezetvédelem

Új élőlény a Ráckevei Duna-ágban

Éjszakai randevú

Gyermeknap beszámoló

Új seprő jól seper

Vízszintszabályozás. A Ráckevei
(Soroksári)-Duna üzemirányítása

Az RSD vízminőségéről

Az RSD partisáv szennyvízkezelése





2011. évi őszi lehalászás.



Védett nemzeti kincsünk a Ráckevei Pikkelyes Ponty.

Tisztelt Duna-ági Horgászok, Kedves Horgásztársaim!

Örömmel nyújtjuk át horgászainknak az Új Duna-ági Híradót.

Miért tartottuk szükségesnek a kiadvány megjelentetését, hiszen ma már számtalan kiváló horgásztémájú lap kínálja a horgászati információt, a horgász ismereteket, az élménybeszámolókat? Az ingyenes kiadványra fordított pénzt talán indokoltabb lenne halvásárlásra, vagy a haltermelés oly szükséges beruházásaira fordítani!

A Mi Duna-águnk egyedülálló és számunkra a világon a legkedvesebb vízterület. Kiváló természeti adottságai, kiemelkedő szépsége, rekordhalai, jó megközelíthetősége miatt méltán tarthat érdeklődésre számot és szolgálja mintegy 30000 horgászának kulturált időtöltését.

A Ráckevei Dunaági Horgász Szövetség fontosnak tartja a Duna-ági horgászok tájékoztatását. A szövetség honlapja országosan elismert, 29 horgász tagegyesületünk vezetése rendszeres tájékoztatást kap az aktuális eseményekről. Tapasztalataink alapján azonban az egyszerű horgász nem jut az érdeklődésére számot tartó ismeretekhez. Nem mindenki tudja a honlapot elérni és az év során az egyesület részére megküldött információ útja sem biztosított horgászainkhoz.

Milyen jó lenne tudni a telepítések pontos helyét és időpontjait, a megvalósult telepítéseket, a Duna-ági rekordfogásokat, a vízszintszabályozás problémáit, a halpusztulások adatait, a vízminőségi adatokat, az RSD revitalizációs projekt állapotát (tassi turbina, parti szennyvízelvezetés, kotrás, a délpesti szennyvíztisztító szennyvizének átvezetése a Nagy-Dunába), a haltermelés eredményeit és gondjait, a halórzés eseményeit, az ifjúsági programokat, rendezvényeinket, a nemzetközi kapcsolatrendszerünkben adódó lehetőségeket, az egyesületeink rendezvényeiről szóló beszámolókat, a Szövetség tevékenységét.

Az új híradó pontosan ezt a tájékoztatást kívánja felvállalni. Első lapszámunk 1500 példányban kerül térítésmentesen tagegyesületeinkhez, akiket felkértünk a kiadvány terjesztésére. Érdeklődő horgászaink egyesületüknél a laphoz személyesen is hozzájuthatnak. A tapasztalatok alapján szándékozunk a későbbi lapszámok példányszámát meghatározni és horgásztársaink véleménye alapján a tartalmat összeállítani.

Fogadják olyan szeretettel a lapot, ahogy azt a Szerkesztő Bizottsága összeállította.

Horgász üdvözlettel:

Dr. Molnár Pál

a szövetség elnöke

Környezetvédelem

A Ráckevei Dunaági Horgász Szövetség kiemelten fontosnak tartja a gondjaira bízott, a tulajdonában és kezelésében lévő vízterületen a természet és a környezet védelmét, amelyet alapszabályában is rögzített.

Szövetségünk a fenti cél elérése érdekében lehetőségeihez mérten mindent megtesz.

RSD revitalizáció:

A Duna-ág revitalizációjának előkészítése folyamatban van.

A Parti sáv projektjelelem keretében az ingatlanok szennyvizének elvezetése megvalósul, a szerződést megkötötték.

A Tassi Turbina újjáépítése projektjelelem és a Duna-ág kotrás projektjelelem megvalósításáért még folyik a küzdelem. A mellékág kotrását jóváhagyták, de a főágot nem. A délpesti tisztított szennyvíz átvezetése a nagy Dunába projektet Brüsszel támogatja, azonban minden bizonnyal a következő ciklusban esedékes a megvalósítása.

Víziállások:

A KDV-KÖVIZIG-nél a Ráckevei (Soroksári)-Duna-ág part menti területeivel kapcsolatos hosszabb távú elképzelések egyeztető tárgyalására került sor, ahol Szövetségünk képviseltette magát. Az egyeztető tárgyaláson elmondtuk, hogy szükségesnek tartjuk egy Kistérségi Turisztikai Stratégiája megalkotását, mely az RSD természeti környezetének megőrzése mellett, annak csodálatos természeti adottságaira épül és az RSD használatának a módját egyértelműen rögzíti.

Szövetségünk az RSD víziállások és vízi létesítmények kérdésében a Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság kérésére az alábbiakban foglal állást:

A Ráckevei Dunaági Horgász Szövetség nem javasolja az RSD-n létesült víziállások, úszó és egyéb vízi létesítmények számának növelését. Különösen nem támogatja új létesítési engedélyek kiadását az RSD természetvédelmi és ivó területeire. Javasolja a még fennálló felépítményes vízi létesítményekre vonatkozó bontási határozatok végrehajtását és az új kérelmek elutasítását.

Környezetvédelem:

Halőreink munkaköri feladatuknak tekintik az ipari és egyéb vízszennyezők, az illegális partfeltöltők, és szemétkerakók folyamatos felderítését. Ez irányú munkájuk eredményeképpen Szövetségünk nagyon sok esetben kezdeményezett szabálysértési eljárást, feljelentést a környezet és a vízszennyezőkkel, valamint partfeltöltőkkel szemben. A Rendőrkapitányságokkal együttműködési megállapodás keretében, közösen lépünk fel környezetünk védelme érdekében.

Szövetségünk együttműködési megállapodást kötött a vízpartokon és egyéb külterületeken történő illegális szemétkerakás megakadályozása céljából. Az együttműködés aláírói Sziget-halom, Szigetszentmiklós, Dunaharaszti, Tököl és Taksony polgármesterei, a rendőrkapitányságok, polgárőrségek vezetői. Halőreink velük közösen járőrszolgálatba szerveződve figyelik területeinket.

Szövetségünk kezdeményezésére partmenti szemétkyűjtési akciókat szerveztünk, bevonva más civil szervezeteket és a partmenti lakosságot is. Felhívásunkra horgászszervezeteink hagyományosan minden tavasszal megtartják környezetvédelmi napjukat, amikor a horgásztagság többsége aktívan vesz részt saját, vagy a tagság érdekeltségébe tarozó vizek, a vízpartok meg-

tisztításában, a környezeti állapotok rendezésében. Ez év tavaszán 360 m³ szemetet gyűjtöttünk össze és szállítottuk a szeméttelpre.

A Ráckevei (Soroksári)-Duna (RSD) és vízrendszerének horgászrendjébe a Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség hatósági előírásai szerepeltetésén túl az általános előírásaink közt szerepel, hogy „Szemetes helyen a horgászatot megkezdeni és horgászni tilos. A horgászatkor keletkező szemetet a horgász köteles elvinni.” Amennyiben ezt az előírást a horgász megsérti, területi engedélye bevonásra kerül.

A vízparti szemetelésért sajnos jórészt horgászaink a felelősek. A környezettudatos gondolkodás hiánya, a vízparti szemetelés ténye szövetségünknek rendkívüli kárt okoz, a szemetelés a környezetvédelem területén tett erőfeszítéseinket és elért eredményeinket semmissé teszi. Minden szemetelő horgászunk mellé nem állíthatunk halórt. Eredményt csak úgy tudunk elérni, ha a természetet szerető és tisztelő horgászaink fellépnek a szemetelők ellen, elmagyarázzák és elfogadtatják a környezetvédelem szükségességét.

Vízminőség állapotának folyamatos figyelése:

Szövetségünk részére a Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség Környezetvédelmi Laboratóriuma 2009. év eleje óta rendszeresen továbbítja az RSD vízminőség vizsgálatáról készített jelentéseit.

A MOHOSZ Vízvizsgáló Laboratóriumával évente megújítjuk az alkalmankénti vízvizsgálatra kiterjedő megbízásunkat.

Hatékony fellépést tanúsítunk a vízparti és a vízi növényzet irtása miatt is. Számtalan esetben kezdeményeztünk hivatalos eljárást, hisz a kikelt halivadék elsőrendű élőhelyét rombolták, pusztították a növényzet irtásával, ami nem egy esetben kijelölt ivó területen történt.

A szigorú szankciók és intézkedések a környezet és természeti értékek védelme és megóvása érdekében történnek.

Szövetségünk fokozott figyelmet fordít a gyermek és az ifjúsági horgászokra, az utánpótlás nevelésére. A természet, a víz, a növények az állatok – kiemelten a halak – szeretetére való nevelésre, de mindezt a jövő nemzedéknek csak akkor tudjuk átadni, ha mi valamennyien magunktól is megköveteljük ezt.

A környezetvédelem érdekében tett erőfeszítéseink eredményeképpen a MOHOSZ és a Környezet és Vízügyi Minisztérium által 2007. évben először meghirdetett „Tiszta víz – rendezett vízpart” országos szintű versenyt rendezett. E versenyt a sok-sok egyesület és szövetség előtt a Ráckevei Dunaági Horgász Szövetség nyerte meg.

***Németh Jánosné
Ugrai Zoltán***

Szövetségünk

2011. évi haltelepítéseiről

A Ráckevei Dunaági Horgász Szövetség (RDHSZ) minden évben tervszerűen halasítja horgászvizeit. Meghatározó az úgynevezett halgazdálkodási terv, amely 5 éves periódusra határozza meg a telepítendő halfajokat (azok korosztályait), és a telepítendő mennyiségeket. A Szövetség az utóbbi tíz évben a terveket összességében túlteljesítette. Pontyból a tíz évre (2001-2010.) tervezett 1.494.950 kilogrammal szemben 1.774.149 kilogrammot telepített. A halgazdálkodási tervet rendre túlteljesíti a Szövetség saját haltelepítési terve, amelyben többféle, és mennyiségben is több hal telepítését célozza meg.

A ponty, mint legfontosabb horgászhalunk döntő részben a Szövetség makádi tógazdaságából kerül kitelepítésre. Egyre inkább jellemző a telepítések számának növekedése. A tavaszi telepítést követően (2011-ben 29.876 kg) már májusban elkezdődik a nyári telepítés, amely heti gyakorisággal általában augusztus 20-ig tart. Nyáron a telepítésre kijelölt helyekre összesen 20.000-25.000 kg horogérett pikkelyes ponty kerül kihelyezésre, 2011-ben például 23.295 kg. A térben és időben szétűzött telepítések a horgászok fogási esélyeit növelik. Szokás szerint az őszi haltelepítés a legjelentősebb (2011-ben 96.248 kg). Az RDHSZ ősszel háromnyaras és kétnyaras pontyot is telepít. A kétnyaras ponty egy része horogérett, azaz fogható méretű. Különböző vizgálataink alátámasztják, hogy az élővíz és a horgász fogás szemszögéből nézve is sokkal előnyösebb a kétnyaras ponty kihelyezése. A Ráckevei Duna-ág haltáplálékokban rendkívül gazdag, ezért ott a ponty növekedése eléri a tógazdaságban jellemző mértéket. Egy ugyanolyan mennyiségű (tömegű), de jóval nagyobb darabszámú halállomány kihelyezése ezért a jövőben sokkal jobb fogási lehetőséget biztosít, főleg ha figyelembe vesszük, hogy minél kisebb, fiatalabb a hal annál nagyobb növekedésre képes. A Szövetség ezért a jövőben egyre nagyobb arányban tervezi kétnyaras hal telepítését, lehetőleg horogérett méretben.

A Szövetség a ponty mellett nagyszámú más halfajt is telepít, melyek döntő része saját előállításból származik. Néhány éve jelentős fejlesztést hajtottunk végre ráckevei keltetőkben. Az elkészült víztisztítónak köszönhetően nagyobb biztonsággal oldható meg a halfajok szaporítása. A kikeltetett zsenge halivadékok egy része előnevelésre szigetbecsei telepünkre kerül, de évi több millió a horgászvizekbe kitelepített zsenge és előnevelt halak darabszáma (2011-ben zsenge süllő 5 millió, előnevelt süllő 110 ezer, zsenge csuka 1 millió, előnevelt csuka 152 ezer, zsenge ponty 10 millió, előnevelt ponty 606 ezer, előnevelt keszeg 100 ezer, előnevelt harcsa 100 ezer db). A fiatal korosztályok telepítési sikerességét jól jelzik az év végi országos fogási kimutatások.

A tervekben a mennyiségeken túl a telepítési időpontok, és a helyek is előre tervezettek. A Duna-ág mellett található egyesületi taglétszámok, illetve vízterület nagysága, megközelíthetősége befolyásolja a telepítésre szánt mennyiség elosztását. A ponty kihelyezés az RSD több mint 15 különböző helyén történik. A kisméretű ivadék esetében szem előtt kell tartani az ivadék sajátos igényeit. Mivel az még nem minden esetben tud a számára kedvező élőhelyre úszni, az ivadéktelepítések főleg speciális, a halfaj igényeihez igazadó területekre történnek. A kedvező élőhelyen sikeresen felnövekvő példányok már a távolabbi alkalmas helyeket is megtalálják, horgászaink örömeire benépesítve a Duna-ágot.

Ugrai Zoltán
halászati ágazat vezető

Új élőlény a Ráckevei Duna-ágban

Nyár közepe óta egyre több bejelentés érkezett horgászainktól, hogy egy eddig ismeretlen, nyálkás, kocsonyás és rossz szagú, gömbölyded „valami” jelent meg a Duna-ág alsó szakaszának vizeiben. A beküldött minták alapján a szakemberek megállapították, hogy a megfigyelt alakzatok egy édesvízi mohaállat, a *Pectinatella magnifica* telepei.

A mohaállatok többsége tengerben él, de számos édesvízi fajuk is ismert. Az egyedek kisebb-nagyobb telepeket alkotnak, amelyekben egy közös burokban rengeteg egyed él együtt. A telepek általában helyhez kötött, rögzült életmódot folytatnak, de ritkán szabadon úszó telepekkel is lehet találkozni. Megtalálhatók vízi növényeken, nádon, csónakok alján, stégek lábain, vízbe süllyedt faágakon, gyökereken...

A Duna-ágból előkerült *Pectinatella magnifica* előfordulását erről a területről eddig még nem említi a szakirodalom. A faj egyébként közönséges Észak-Amerikában, Európában, Japánban, Koreában is. A telepek nagysága ritkán elérheti a 2 métert, de általában football labda méretűek. Az egyedek rozettákat alkotnak, egy rozetta 12-18 egyedből áll. A telep felszíne enyhén dudoros, 1-1 dudor 1-1 rozettának felel meg. A kocsonyás, nyálkás tapintású telepek víztartalma igen magas, 99%-os, színük sárgás, barnás, többé-kevésbé átlátszó.

A *Pectinatella* kedveli az álló, vagy lassan áramló, sekély, felmelegedő vizeket, öblök napfényjárta részeit. A pár milliméter nagyságú egyedek 60-80 pataalakban elhelyezkedő tapogatóval rendelkeznek, ezekkel szűrik ki a vízből táplálékukat, parányi szervesanyag-részecskéket, baktériumtelepeket. A vízhőmérséklettel szemben támasztott igényük igen határozott, optimális számukra a minimum 16-20 fokos vízhőfok. 12-13 fokos vízhőmérsékletnél a telepek elpusztulnak, szétesnek, és nagy számban szabadulnak ki a spórára, petére emlékeztető 0,2-0,5 mm-es sztatoblasztok, amik hibernált állapotban áttelelnek. Az áttelelő részekből a következő évben a megfelelő vízhőfok elérése után új telepek fejlődnek.

A szűrő táplálkozásmódot folytató mohaállat kedveli a tápanyagdús, eutróf vizeket, de nem él meg erősen szennyezett vízben. Szűrő tevékenységével tisztítja élőhelyének vizét, így komoly szerepe lehet a víz öntisztulásában. Egyes sós vízben élő fajok okozhatnak bőrirritációt, a *Pectinatella* ilyen kórokozása nem ismert. Káros lehet megtelepedése vízszállító rendszerekben, hűtő csővezetékben, csökkentve azok vízszállító képességét. Megjelenése, elszaporodása a Ráckevei Duna-ágban ilyenformán nem tekinthető károsnak, legfeljebb esztétikai szempontból okozhat problémát.

Dr. Tyahun Szabolcs

Éjszakai randevú a Ráckevei Duna-ági pontyokkal

A Ráckevei Duna-ág Pestről indul, innen startoltam én is egy bojlizásos éjszakai kalandra, ami a vártnál is jobban sikerült.

Az 51-es úton 40 perc alatt érek le, de már így is jócskán besötétedett. A fejlámpám szűkmarkú fényénél hurcolom le a cuccokat a kocsiból a stégre, s csak az utolsó fordulót követően nézem meg a vizet. Szemre jó, a többi majd kiderül később. Leülök a stégre, lekapcsolom a lámpát, a sötétben tudatosul bennem, hogy gyönyörű idő van. A szél sem rebben, hallok egy pontycsobbánást majd egy süllődurranást is.

Gyorsan összeszerелеk, csalinak rákos-halas tizennyolcas bojlit használok. Ebből jó maroknyit teszek pva hálóra is, amit a horog öblére akasztva, dobva juttatok a csalim köré. Mire mindkét zsinórom a vízben ázik, elmúlt tizenegy óra. Az elektromos jelzőket beélesítem, utána ledülök az ágyamra, lazán magamra terítem a hálósákomat, hogy ne gátoljon, ha hirtelen fel kell keljek. Csend és sötétség borul a tájra, csakhamar elszunnyadok, időérzékemet elveszítve nem túl erős, de jellegzetes sipolás ébreszt fel. Kapás van a baloldali botomon! Hirtelen semmi sincs kéznél, nem találok a lámpát, belebotlok a cipőmbé, de végül is eljutok a bothoz, felkapom és bevágok. A bot és a húr tekintélyes súlyt sejtet, majd hirtelen megszólal a fék, a hal kirohanása viszont alább hagy. Ezt annak tudom be, hogy nem a matuzsálem korúak közül való, de azért keményen megdolgoztam, eltart egy darabig, amíg stég közelbe hozom. Most meg arra kell vigyázni, nehogy bele gabalyodjon a másik szerelésbe. A mobiltelefonom világító lapja három órát mutat. Felkattintom a lámpát, fényudvarában körvonalazódik a halam, jó pontyot sejtetnek a burványok is. A lábam közé készítem a meritőt és fárasztok tovább. Amikor gyengül kissé a húzás, megpróbálom a komát a háló fölé vezetni. Jobb kezemben a bot, balban a meritő, próbálom a kettőt összehangolni. Elsőre sikerül, nem tetszik neki, de benne van, s már csak egyetlen esélye van az életben maradásra, ha visszaengedem. Így is lesz, de majd csak reggel, addig a pontyzsákban tartom. Nyolc, kilenc kilóra saccozom. Miután elrendeztem, visszadobom a nyertes szerelést, s kissé halszagúan visszafekszem az ágyamba. A következő kapás pirkadatkor riaszt fel, szakaszosan csipog a jelző, gyöngécske a kapás, gyorsan matracra kerül a delikvens, ami fele akkora sincs, mint az éjszakai vendég, háromkilósra taksálok.

Hét óra körül felkelésre unszolom magamat, szívem szerint még maradnék, de haza kell menni. Míg pakolok, újabb kapás. Ismét a baloldali boton. Megakasztom, érzem a húzást, nagyjából olyan lehet a hal, mint az éjszakai. Sajnos leakadt, soha nem derül ki, milyen is volt valójában. Ettől eltekintve az éjszakai bojlizás várakozáson felül sikerült, amiért is a halak visszaengedése közben úgy döntöttem, a jövőben gyakrabban keresem fel ezt a vizet. Itt minden feltétel adott, hogy a horgász jól szórakozzon, ne csak lógassa a zsinórt, de halat is fogjon.

Vass Csaba

Gyermeknap beszámoló – 2011

Több éves szép hagyomány folytatódott 2011. május 29-én a Ráckevei Dunaági Horgász Szövetség Székházának udvarrészén megrendezett Horgászgyermeknapon. Meghívásra kerültek a szövetségi dolgozók és a tagegyesületeink gyermek tagjai, ezen kívül, mint minden évben, öt gyermekotthon kapott még meghívást. Sajnos csak két gyermekotthon lakóit tudtuk vendégül látni, a Budapesti Kossuth Lajos Gyermekotthon és Általános Iskolából, akik HÉV-vel utazva jöttek, és a Velencei Gyermekotthontól, akik úgy oldották meg az utazást, hogy a pedagógusok saját gépkocsijukon szállították a gyerekeket. Sajnos, három gyermekintézmény a nehéz gazdasági helyzetre hivatkozva nem tudta a gyermekek utaztatását megoldani, pedig ismét szívesen jöttek volna hozzánk.

Az idő nagyon kedvezett a rendezvény lebonyolításához, az esős napok véget értek, így a szabadban tölthették a gyerekek, felnőttek, nagyszülők együtt az egész napot. Közel 100 fő gyűlt össze 9.00 órára, a rendezvény kezdetére. A Ráckevei Dunaági Horgász Szövetség dolgozói a Gyermek és Ifjúsági Bizottság tagjai, valamint a segítségüket felajánlók már korán reggel elkezdték az előkészületi munkákat, berendezték az előző nap felállított sátrót, elkészítették a reggelit és előkészültek a horgászverseny lebonyolításához.

A kiváló időben 26 gyermek nevezett be horgászversenyre, a már megszokott 3 kategóriában. A horgászverseny kezdetekor a sok kis pecás és az őket lelkesítő családtagok gyakorlatilag ellepték a partszakaszt. Amíg a gyerekek nagy versenyfőzékben küzdöttek a parton, addig a lelkes segítő csapat nekilátott a palacsinta és gofri elkészítéséhez. A kétórás horgászversenyt követően az eredményhirdetésig a játékoké volt a főszerep. A szervezőbizottság új ötletekkel és programokkal színesítette a rendezvényt. Nagy meglepetés volt az óriás légvárcsúza, amit hamar birtokba vettek és megállás nélkül folyt a csúszkálás. Voltak, akik a labdázást, vagy pingpongozást választották.

A horgászverseny Gyermek kategória helyezettei:

- I. Halász Petra
- II. Eőri Veronika
- III. Molnár Márk

Ifjúsági kategória helyezettei:

- I. Törpényi Titusz
- II. Kenessey Dávid
- III. Kardos Krisztián

Csapatversenyt a Budapesti Kossuth Lajos Gyermekotthon nyerte meg.

A horgászverseny legjobbjai a kupák mellett értékes horgász felszerelésekkel gazdagodhattak, ezenfelül az első helyezettek ingyenes táborozási meghívást kaptak az augusztusban megrendezendő Gyermek és Ifjúsági horgásztáborba, a gyermekotthonokat horgászbottal ajándékoztuk meg.

Az eredményhirdetést az ebéd követte, ami közben Tina bohóclány, Attila és Pityu bohócok szórakoztatják a gyerekeket. A lufit osztogató bohócok tréfás figuráikkal még minket, felnőtteket is megnevetettek.

Sok gyerek álma vált még valóra, hisz lehetőség volt beszállni a Vízirendészet hajóiba és a halórcsónakba, ahol az egyenruhás példaképek a kíváncsiskodók minden kérdésére válaszoltak, majd szinte megállás nélkül folyt a csónakázás és a hajókázás a mai napra átkeresztelt „kölyök” hajókon és csónakokon.

A felnőtteknek és gyerekeknek egyaránt közkedvelt csemegéje a palacsinta és a gofri egész nap sült, minden gyermek annyit ehetett, amennyit birt. Hoffmann Pityu bácsi (ráckevei telephelyvezető) palacsintasütési tudományát gyerek, felnőtt egyaránt megcsodálta, a megszámlálhatatlan mennyiségű palacsinta megsütésében utolérhetetlen.

Az ügyvezetést Csiszár Katalin főkönyvelő képviselte, az Elnökség részéről látogatást tett Beczkay Sándor és Török Mátyás.

Köszönet Némethné Ildikónak, aki a temérdek adminisztrációs tevékenységen kívül ötleteivel és szervezői munkájával segítette elő a rendezvény sikerét, Hoffmann István vezetésével a Szövetség dolgozóinak, akik a helyszín berendezésében segítettek, a vízirendőröknek, halóreinknek, akik a víziközlekedést biztosították, külön köszönet a Gyermek és Ifjúsági Bizottság tagjainak és családtagjaiknak az egész napos áldozatkész munkájukért, a Csepel-Sziget Horgász Egyesületnek, hogy a palacsintához és a gofrihoz felhasznált nyersanyagok költségeivel szponzorálták a Gyermeknapot. Valamennyi segítő fáradhatatlan és áldozatkész munkájának köszönhető a zökkenőmentesen lebonyolított rendezvény.

A Ráckevei Dunaági Horgász Szövetség és a Gyermek és Ifjúsági Bizottság közös összefogásának köszönhetően felejthetlenné tehattük ezt a napot gyermekeink számára.

Új seprű jól seper

Nótás kedvű, bort kedvelő apám szerint – s ezt még anyám sem vitatta – egy jó bulihoz három dolog kell: kaja, pia és muzsikaszó. Ennek ismeretében az öregem fölöttébb jól érezte volna magát a Dolgozók Szigetszentmiklósi HE 2011-es horgászversenyén. Mindháromból bőven kijutott a vendégeknek.

„Új seprű jól seper” sommázta a tapasztalatait az egyik spori, utalva arra, hogy Rudnay Attila elnökként most rendezte az első össznépi banzájt, amire prominens vendégeket is meghívott, köztük dr. Szabó Józsefet, Szigetszentmiklós polgármesterét és a RDHSZ két első emberét, dr. Molnár Pált és Tóth Istvánt.

Lévén, hogy a rendezvény fókuszában a horgászverseny állt, mindenek előtt erről ejtsünk szót. Felnőtt, ifi és gyerekversenyző összesen 64 nevezett be, közülük 38-an jelentek meg a mérlegelésen. Az eredmény meglepően jó volt, akadt néhány természetes ponty és dévér, meg rekordméret körüli keszeg és bodorka. Összesen 122 kg halat prezentáltak a versenyzők az Erdős Károly által irányított zsűrinek. A kifogott halak sorsáról mindenki tetszése szerint döntött, volt aki visszaengedte, mások átengedték a halfőző versenyre benevezett bajnokjelölteknek alapanyagként.

Gyakran hallani, hogy egyre kevesebb az utánpótlás, hiány van gyerek és ifi horgászból. Szigetszentmiklóson ennek az ellenkezőjét tapasztaltuk, a versenyzők egynegyede közülük került ki. A három korosztály kategóriában dobogós helyre került Steiner Ádám, Csipák Petra és Turi Dániel, András Béla és Petrovics László, valamint Hegyháti Gergő, Bíró Attila és Gécz Ádám.

A hölgyek közül Ilosvay Béláné remekelt, nemcsak a legtöbb, de a legnagyobb halat is ő fogta, így joggal jutott a dobogó legfelső fokára. Rudnay Csilla is szép eredményt produkált, mindössze 350 grammal maradt Ilosvayné mögött. Kiss Ildikó harmadik lett.

Nem tudni miért, a férfinep zöme a fenekező módszert választotta, ettől remélt jobb fogást. Nem jött be, az úszósok jobban szerepeltek súlyban és méretben egyaránt. A fenekezőknél Bordás Imre, András Béla és Nagy Sándor vitte el a pálmát, az úszósoknál Kis Károly (13,7 kg!!) Fürtös Attila és Takács László.

A kifogott halak egy része az Arany Fakanál vendéglő hivatásos szakácsai által elkészítve került a vendégek asztalára, a többi a halfőző versenyre benevezett csapatok bográcsaiban lényegült át szemgyönyörködtető, ínycsiklandozó halászlévé és halpörköltté. A szigorú zsűri hosszas kóstolgatása után a Bakonya csapat főztjét nyilvánította a legjobbnak.

Ha nem is kivilágos virradatig, de jó sokáig tartott a multság, a kéttagú zenekar hat helyet húzta az örökzöld melódiákat meg a talp alá valót.

Matula Gy. Oszkár

A Ráckevei (Soroksári)-Duna üzemirányítása

Barátaim, ismerős, vagy netán ismeretlen sporttársak gyakran nekem szegeznek a kérdést, miért is változtatjuk oly hirtelenszerűen és esetenként a Ráckevei (Soroksári)-Duna üzemvízszintjét? Elismerem, a külső szemlélő számára valóban olybá tűnhet, mintha a horgászok, a rekreáció szerelmesei halfogási, üdülési lehetőségeit a vízszint változtatása előnytelenül érintené.

Ahhoz, hogy a probléma lényegét megérthessük, szükséges a rendszerről legalább egy vázlatos ismertetés, hiszen e nélkül az egyébként jogosnak tűnő észrevételekre jó, és mindazonáltal elfogadható feleletet adni nem lehet.

A mindnyájunk által jól ismert és rajongásig szeretett Ráckevei (Soroksári)-Duna 57,3 km hosszú, 14 km² felületű, állóvízi, azaz tavi jellegű Duna-ág. A magyarországi Duna-szakasz egyetlen duzzasztott víztestének térfogata 32-38 millió m³ között változik. A rendszer üzemeltetését a Kvassay és Tassi vízlépcsők együttes és összehangolt működtetése biztosítja.

A vízbetáplálás, azaz a frissítővíz lehetőségét a Kvassay tápszilip és erőmű biztosítja, évente hozzávetőlegesen 550-750 millió m³ víz kerül betáplálásra.

Ami a Duna-ág vízszintjének esését illeti, az a teljes hosszon, 20-30 cm között változik, míg a nagy-Dunáé 4-4,5 m között van. Ezért is nevezhetjük az RSD-t tóhoz hasonlatos rendszernek és ezt tükrözi az ág növény-és állatvilága is. A vízszint esése, a meder geometriájából adódóan, Budapest-Ráckeve közötti szakaszon már létrejön és ennek következményeként az a Ráckeve alatti szakaszon már gyakorlatilag nullával egyenlő. Mindez a jelenség az ág igen-igen lassú, szabad szemmel alig észrevehető vízsebességét eredményezi.

Előadásaimban, publikációimban, a Duna-ágról szóló ismertetéseimben gyakran utaltam az RSD igen sokrétű hasznosítására, mely példa nélküli a magyar környezetvédelemben és vízgazdálkodásban. Lássuk ezek után, miféle igényeket elégít is ki az RSD, illetve ezek a sok esetben ellentétesnek tűnő elvárások – a lehetőségek szerint – miképpen elégíthetők ki.

A Ráckevei (Soroksári)-Duna egyik legfontosabb funkcióját a mezőgazdaság számára szükséges **öntözővíz biztosítása** jelenti. Az általunk ismert Duna-Tisza, a Dömsödi I. Árapasztó és nem utolsósorban a Kiskunsági Öntöző főcsatornák, melyek nem mellékesen az RSD szerves részét képezik, biztosítják a fentebb hivatkozott öntözővíz kivezetéseket. Az öntözővíz igények kielégíthetősége miatt az Igazgatóság általában a tavaszi-nyári időszakban **magasabb üzemvízszintet** biztosít, mely ugyanakkor a horgászati, üdülési, vízisportolási lehetőségek mellett, a természetvédelem szempontjából is kedvező. Ugyancsak előnyös a Duna-ágba bevezetett tisztított szennyvízterhelés (FCSM ZRt. Délpesti Szennyvíztisztító Telepe) szükségszerű hígítása és elkevertetése szempontjából is.

Az őszi-téli időszakban az Igazgatóság a tavaszi-nyári értékekhez képest némiképpen alacsonyabb üzemvízszintet biztosít.

A Duna-ág ugyanakkor a mély fekvésű területéről érkező **belvizek befogadója** is. A belvizes időszakban az Igazgatóság a tavaszi-nyári időszak üzemvízszintjéhez képest **lényegesen alacsonyabb** üzemvízszintet kénytelen az RSD-n kialakítani, a belvizek elvezethetősége érdekében, mely tavaly nem csak külterületeket, hanem települések belterületét is fenyegette. A kényszerű belvízbevezetés esetén az üzemvízszint kényszerű csökkentése a halak szaporodását, a halivadékok túlélési esélyeit ugyanakkor veszélyezteti, hiszen az átmenetileg szárazra kerülő ik-rából az ivadék kikelni nem tud.

Az előzőekben hivatkozott, az RSD üzemvízszintjével kapcsolatosan megfogalmazódó ellentétes jellegű elvárások esetünkben, ebben a példában csúcsosodnak.

Mindezek után lássuk, miként lehet a fentebb említett igények kielégíthetőségéhez szükséges vízhozamokat az RSD-be bevezetni. A Kvassay zsilipen keresztül történő dunai vízbevezetés alsó határa a Budapest, Vigadó téri vízmércén mért 200 cm-es vízállás, hiszen ekkor kiegyenlítődik a Duna és a Duna-ág vízszintje. Az ennél alacsonyabb dunai vízállások esetén, azaz évente átlagosan 30-60 napon keresztül, csak a Kvassay vízlépcső turbináinak szivattyús üzemmódjával lehet vizet beemelni a rendszerbe, napi 800-900 ezer Ft ráfordítással.

Tényként kell megállapítanunk, hogy a szivattyús betáplálás általában mintegy két-háromheti rátartással indul, elsődlegesen gazdasági okokból, de ez időszak alatt a Duna-ág vízminőségi paramétereinél (oldott oxigén, ammónium-ion, nitrát, nitrit stb.) az esetek döntő többségében erőteljes romlás alakul ki. Ami az RSD üzemvízszintjét illeti, ez, a vízbetáplálás hiányában, folyamatos csökkenésnek indul, és ezt az itteni horgásztársadalom joggal regisztrálja is. A felületes szemlélőben megfogalmazódik a kérdés, a csatornákon kiadott vízmennyiség jelentős mérvű csökkentésével, netán megszüntetésével mérsékelni lehetne a vízszint apadásának ütemét?

A kérdésre adandó felelet teljesen egyértelmű, ezekben, a vízpótlás szempontjából problematikus időszakokban közel harmadára csökkentjük a kivezetett öntözővíz mennyiségét, de az is kétségtelen tény, hogy mind az I. Árapasztó csatorna, mind a Duna-Tisza csatorna tisztított szennyvizek befogadására is szolgál (Kiskunlacháza, Dunaharaszti, Alsónémedi települések tisztított szennyvizei), így a csatornák legalább minimális méretű vízforgalma ökológiai szempontból is rendkívüli fontosságú. E mellett, az engedéllyel rendelkező, komoly gazdasági érdekeket megtestesítő öntözővíz kivételek sem állíthatók le.

Úgy vélem, szólnom szükséges a horgásztársadalmat igen érzékenyen érintő, hasonlóan fontos kérdésről, a déli szélről is. Ez a jelenség, amely a már fentebb emlegetett kicsiny, vagy netán zérus vízszintesés miatt képes a rendszer vízmozgását gyakorlatilag megállítani, netán visszafelé történő folyást is előidézni, persze csak átmeneti jelleggel. Csak illusztrálásul, ez a szél a vízszintet akár 10-15 cm-el is megemelheti Szigetszentmárton, Ráckeve, vagy más települések térségében, nem kis bosszúságot okozva sporttársaim környezetében...

Összefoglalásul elmondható, hogy a Duna-ág környezetvédelme és vízgazdálkodása, már ami a feltételeket és lehetőségeket illeti, jelenleg nincs könnyű helyzetben, hiszen számos esetben egymással homlokegyenest ellentétes igényeket szükséges kielégíteni. Megítélésünk szerint a mindnyájunk által várt RSD nagyprojekt végrehajtása (iszapkostrás, üdülőterületek csatornázása, az FCSM ZRt. Délpesti Telep tisztított szennyvizének nagy dunai átvezetése, a Tassi vízleeresztő műtárgy megépítése) minőségileg új lehetőséget jelent az RSD életében és hozzásegíthet a Duna-ág megújításához.

Az anyagot összeállította:

Papanek László

osztályvezető helyettes

c. egyetemi docens

Az RSD vízminőségéről

Szövetségünk kérésére és részére a Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség Környezetvédelmi Laboratóriuma 2009. év eleje óta rendszeresen továbbítja az RSD vízminőség vizsgálatáról készített jelentéseit.

Ezek a jelentések a vízminőség legfontosabb (csak a legfontosabb) paramétereit értékelik ki: oldott oxigén, kémiai oxigénigény, ammóniumion, nitrition koncentráció, pH.

Oldott oxigén: a levegőt belélegző szervezeteknél hasonlóan, a vízben is létfontosságú az oxigén mennyisége. Itt azonban vízben oldott oxigént tudnak az élőlények felhasználni. A víz oldott oxigén tartalmát sok tényező befolyásolja, pl. negatív összefüggésben áll a hőmérséklettel. Az egyes élőlények és halfajok is különböző oldott oxigéntartalmat kedvelnek, illetve képesek elviselni! Halakra általánosságban 6 mg/l a kívánatos, 4 mg/l pedig a tűrhető határérték.

Kémiai oxigénigény (KOIK): A vízben lévő oxidálható szerves anyagokról nyújt információt. A szennyvízbefolyók egyértelműen emelik az értékét. Halastavak feltöltéséhez 20 mg/l-ig elfogadott.

Ammónium ion (NH₄⁺): Természetes vizeinkben általánosságban előfordul. 2,5 mg/l koncentrációig ártalmatlan a halakra, tűrhető határérték 1 mg/l. Komoly problémát magas pH és emelkedő hőmérséklet esetén okozhat, mert akkor erősen mérgező ammóniává alakulhat.

Nitrition (NO₂⁻): Magas értéke szennyvízbefolyásra vagy pl. kékalga elszaporodásra utal. 0,1 mg/l-ig kívánatos, és 0,3 mg/l-ig tűrhető.

pH: a víz kémhatását mutatja meg. A 7-es érték semleges, ez alatt savas, fölötte pedig lúgos. Természetes vizeinkben 6,5 és 8 között a kívánatos, tűrhető 6,5-8,5.

A vízminőség e paramétereit a Duna-ágon 6-10 mintavételi helyen mérik. Az egyes eredmények évszakosan és területenként is igen változóak. A mintavételek gyakorisága havi 2-4 alkalom, de nagyban befolyásolja azt a kapott eredmény.

Általánosságban a szennyvízbefolyók közelében tapasztalhatók rosszabb eredmények. Sok jelentésben le is írják, finoman fogalmazva a víz minőségének kifogásolhatóságát. A legrosszabb kategóriákat csak egyszerűen V. osztályúnak mondanak, ami valójában erősen szennyezett vizet jelöl. A víz oxigéntartalma többször került a halakra nézve tűrhető tartományba. A szervesanyag-tartalom általában nem vészesen magas, a szennyvíz bevezetéseknel arra ügyelnek, hogy azt kellőképpen felhígítsák. Természetesen attól még, ha hígítva is nagy mennyiség kerül az RSD-be. Az ammóniumion és nitrition helyenként, főleg a Népjóléti árok befolyása alatt kiugróan magas, bizonyítva annak erősen szennyezett jellegét. A víz kémhatására sokszor csak azt említik, hogy az évszakra jellemzően kicsit lúgos. Olyannyira hogy sokszor túllépi a tűrhető 8,5 értéket.

Összességében elmondhatjuk, hogy ritkán fordul elő a vizsgált helyeken kívánatos vízminőség. Hol itt, hol ott van probléma valamivel, és ahogy már az elején is utaltam rá, csak a legfontosabb paramétereket nézik! Azt sem szabad elfelejteni, hogy ezen az amúgy is zsúfolt, túlterhelt vízen a rossz vízminőség további stressz faktort jelent halaink számára. Mindettől nem pusztul el (azonnal), de nem él jól. Nem meglepő, hogy ezért is sokszor nem eszik a hal, és méltán panaszkodnak a horgászok arra, hogy nincs kapás. A halaknak is, mint minden állatnak az első a létfenntartás, és aztán következik csak a szaporodás. Ilyen vízminőség mellett nem csoda, hogy sokszor nem táplálkoznak úgy, mint kifogástalan vízminőség-nél. A táplálkozáshoz és annak emésztéséhez eleve több oxigénre van szükség.

Folyamatban van egy független, holland cég vízminőség vizsgálatának kérése, amely előljáróban közölte, hogy a szennyezések döntő többsége ipari eredetű (foszfor, szerves és szervesetlen mikro-szennyezők).

Ugrai Zoltán

halászati ágazatvezető

Megvalósul az RSD üdülőterületi csatornázás!



Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujsechenyiterv.gov.hu
06 40 438 638



A projekt az Európai Unió támogatásával, a Kohéziós Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A Ráckevei (Soroksári)-Duna-ág vízgazdálkodásának és vízminőségének javítására a Vízügyi és Környezetvédelmi Központi Igazgatóság egy európai uniós támogatásra számot tartó projektet indított.

A projekt négy – a célját tekintve egymást kiegészítő – projektet foglal magában:

1. A Dél-pesti szennyvíztisztító telep tisztított szennyvizének nagy-dunai átvezetése
2. A Ráckevei (Soroksári)-Duna-ágon és mellékágainak kotrása
3. Szennyezőanyagok kivezetése a parti sávból
4. Tassi többfunkciójú vízleeresztő műtárgy létesítése

A KEOP 2009 - 2.2.1. komplex vízvédelmi beruházások – felszíni víztestek elnevezésű pályázati konstrukció keretén belül az RSD projekt 4 eleme közül a Parti Sáv projekt **elsőként nyerte el az Unió támogatását!** A projekt megvalósításához **3,7 Milliárd forint támogatás** lehívására van lehetőség, mely a teljes beruházás 70%-át fedezi. Egyedülálló ez a projekt mind a térségben, mind országszerte, mivel a hagyományos szennyvízfejlesztések pályázati kiírása, csak belterületi fejlesztéseket támogat. **Ez az első eset, hogy EURÓPAI UNIÓS támogatással, üdülőterületek csatornázására kerülhet sor!**

Örömmel értesítjük a lakosságot, hogy a Ráckevei (Soroksári)-Duna-ág mentén, 14 település üdülőterületén, 8059 ingatlan esetében megvalósul a part menti csatornázás, mivel az érintettek több, mint 2/3-a támogatja a RSD Parti Sáv projektet. Ennek következtében **2011. szeptember 2-án megalakult az RSD Víziközmű Társulat, melyet 2011. november 8-án a Pest Megyei Bíróság hivatalosan bejegyzett.**

Az RSD Parti Sáv Önkormányzati Társulás a **CEU Tender Kft.-t** bízta meg az RSD Parti Sáv projekt **közbeszerzési tanácsadói** tevékenységének ellátásával. A CEU Tender Kft. közreműködésével a Társulás 2011. év végéig kiírja a közbeszerzési tendert a projekthez kapcsolódó **tájékoztatási tevékenységre, és a nyilvánosság biztosítására (PR)**. A többi közbeszerzési eljárás lefolytatására (mérnöki, projekt menedzsment, kivitelezés) 2012 tavaszán kerül sor. A beérkező pályázatok elbírálása után kerülnek kiválasztásra a beruházásban résztvevő vállalkozások. A megvalósítás pontos időtervéről ezután fogjuk tudni tájékoztatni a lakosságot.

Mindezzel párhuzamosan a projekt két vezető szerve; a 14 önkormányzattól álló RSD Társulás és az érintett RSD ingatlantulajdonosokból szerveződött Víziközmű Társulat megkezdte az együttműködési és társfinanszírozási megállapodásuk előkészítését.

Örömmel szolgál, hogy a Ráckevei (Soroksári)-Duna-ág mentén pihenő üdültulajdonosok közül egyre többen érzik fontosnak természetes környezetük védelmét és a Duna vízminőségének megóvását! Köszönjük felelősségteljes hozzáállásukat.

A Víziközmű Társulatot érintő valamint a beruházás előrehaladásáról szóló friss hírekért látogassa rendszeresen a www.rsdpartisav.hu honlapot!
Regisztráljon hírlevélért az info@rsdpartisav.hu mail címen!

Az RSD Parti Sáv Önkormányzati Társulás



2011. évi nemzetközi gyermektáborunk résztvevői.



A táborzáró horgászverseny győztesei.



I. évfolyam 1. szám • 2011. december

ISSN: 163/2500/2/2011

Nyilvántartási szám: PK 62.843/1993.

Felelős kiadó: Dr. Molnár Pál

Főszerkesztő: Sziklai István

Szerkesztőbizottság: Tóth István,
Ugrai Zoltán, Kopasz Sándor, Zsíros András László,
Dr. Tyahun Szabolcs, Matula Gy. Oszkár

Szerkesztőbizottsági kültag: Bujáki Géza, Vass Csaba

Nyomdai munkák: Press+Print Kft. Kiskunlacháza
Ügyvezető igazgató: Tóth Imre

Cikkek:

Köszöntő:

Dr. Molnár Pál

Környezetvédelem:

Németh Jánosné, Ugrai Zoltán

2011. évi haltelepítés:

Ugrai Zoltán

Új élőlény a Ráckevei Duna-ágban:

Dr. Tyahun Szabolcs

Éjszakai randevű:

Vass Csaba

Gyermeknap beszámoló:

Németh Jánosné, Fent László

Új seprő jól seper:

Matula Gy. Oszkár

Vízszintszabályozás...:

Papanek László

Az RSD vízminőségéről:

Ugrai Zoltán

Az RSD partisáv szennyvízkezelése:

Kreiszl László